

EEN INDRUK VAN WAT DE COSTA BLANCA TE BIEDEN HEEFT IN JANUARI.

In de periode 2 januari t/m 19 januari verbleven wij aan de oostkust van Spanje. Om precies te zijn aan de Costa Blanca, ter hoogte van het plaatsje Calpe. Tijdens ons verblijf waren wij in de gelegenheid te inventariseren welke vogels zich in deze omgeving ophielden.

Voordat ik overga tot een opsomming van deze soorten, zal ik eerst een schets geven van het landschap en de weersomstandigheden.

Calpe is een vissersdorp dat, zoals zoveel dorpjes aan de Spaanse Middellandse zee kust, is uitgegroeid tot een badplaats met veel gestapelde appartementen en hotels. In de wijde omtrek van het dorp zijn bovendien villaatjes gebouwd op een min of meer ordeloze manier, zodat het landschap steeds weer wordt verstoord door menselijke bewoning. De uitgestrektheid van deze villaparken is enorm; niet meer te belopen, zodat onze inventarisatie voor een belangrijk deel hierdoor werd bepaald.

Aan zee bevindt zich één steile rots van zo'n 400 meter hoogte begroeid met gaspeldoorn, spaarzame parasoldennen en andere doornstruikjes.

Aan de landzijde van de dorpskern bevindt zich een lagune die dient voor de zoutwinning. De bufferzone tussen lagune en dorp enerzijds en lagune en villaparken anderzijds bestaat uit verlaten huerta's, waarin af en toe amandelbomen zijn blijven staan. Deze zone is verwilderd met gaspeldoorn, distels en andere doornstruiken. De terreinen zijn erg beschadigd door graafwerkzaamheden en puin- en vuilnisstort.

Verder zijn er nog betrekkelijk uitgestrekte wijngaarden die in deze tijd van het jaar een troesteloze aanblik geven. Rijen kale struikjes op meestal kale rode grond. De totale kustzone is naar schatting ca. 5 km breed, tamelijk geaccidenteerd terrein. Achter deze zone bevinden zich de uitlopers van een woestijnachtig middelgebergte met toppen tot ruim 1000 meter. Het door ons geïnventariseerde gedeelte was ruwweg een blok van 4x4 kilometer. De weersomstandigheden in deze periode waren uitzonderlijk te noemen. Na een halve week "normaal" klimaat met nachtelijke temperaturen van ca. 10 graden en dagtemperaturen van ca. 17 graden viel een voor Spanje on-

gekende koude in. De nachtelijke temperaturen varieerden gedurende twee weken tussen -1 en -7 graden. Overdag bleef de temperatuur hangen tussen 3 en 7 graden. Op één dag na was de hele periode droog en overwegend onbewolkt met een schrale, soms ploseling tot stormkracht toenemende wind. Het was buitengewoon helder.

Het is duidelijk, dat deze extreme weersomstandigheden invloed moeten hebben gehad op de vogelsoorten die onder normale omstandigheden in dat jaargetijde daar aanwezig zijn. Ons viel het op, dat de dag na de koude inval een ware invasie van Kieviten was waar te nemen. Wij waren op dat moment nog te kort op onze verblijfplaats om te kunnen beoordelen welke vogels voor de koude uit dit gebied gevluht waren.

Soorten die wij hebben vastgesteld zijn:

(de aanduiding achter de soortnaam wijst naar de biotoop; onder dit artikeltje weergegeven).

Wintertaling (g)	Sardijnse Grasmus (b,c,e)
Kluut (g)	Provenciaalse Grasmus (b,c)
Strandplevier (g)	Tjiftjaf (a,b)
Kievit (a,c,g)	Roodborsttapuit (c,f)
Oeverloper (g)	Blauwe Rotslijster (e)
Kokmeeuw (d,g)	Zwarte Roodstaart (a,b,c,d,e)
Zilvermeeuw (geelpoot,d,g)	Roodborst (b)
Kleine Mantelmeeuw (g)	Merel (b)
Grote Stern (d)	Koolmees (a,b)
Alk (d)	Vink (a,b)
Hop (a)	Putter (a,c)
Veldleeuwerik (a,c)	Groenling (a,c)
Kuifleeuwerik (a,c)	Kneu (a?)
Theklaleeuwerik	Europese Kanarie (a,b)
Rotszwaluw (a,b,c,d,e)	Spaanse Mus x Huismus (b)
Graspieper (a,c,e)	Huisumus (a,b,c)
Witte Kwikstaart (a,b,c)	Spreeuw (a,c)
Grote Gele Kwikstaart (c,d)	Alpenkraai (f)
Grasmus (b,a)	
Kleine Zwartkop (a,c)	

De Alk betrof een vogel die met aanlandige storm zich tussen de havenhoofden bevond. Er waren geen oliesporen zichtbaar.

Hop: twee maal een paartje fouragerend gesignaleerd (uiterst schuw)

Blauwe Rotslijster: Een niet schuwe verschijning die zich ook tussen de flatgebouwen ophoudt, maar drukte duidelijk mijdt.

Zwarte Roodstaart: Alom aanwezig in vergelijkbare dichtheid met de Merels in onze parken.

Merel: uiterst schaars. Vaak alleen waargenomen in de vroege ochtenduren. Europese Kanarie: Aangetroffen in grote zwermen, fouragerend op de braakliggende terreinen en in amandel- en citruscultures. Bij warm zonnig weer veel zang en baltsvluchten.

Spaanse Mus: Alleen aangetroffen als kruising met de Huismus. Eén maal.

Biotopen.

- a. vlakte met cultuurgewassen als druiven, amandelbomen, citruscultuur.
- b. aangelegde tuinen bij villa's, vaak voorzien van palmen en agaves.
- c. braakliggende terreinen met onkruiden, doornstruiken en afzonderlijke parasoldennen. Op deze landen zijn vergravingen en puinstort.
- d. kuststrook. Open zee met zandstrand of rotskust meestal direct grenzend aan een boulevard met veel bebouwing.
- e. Eenzame rots 400 meter hoog, schaars begroeid met gaspeldoorn en andere doornstruikjes en af en toe een parasolden.
- f. Middelgebergten 300-1000 meter overwegend kale steen met inslag van gewascultuur (a) en braakliggend terrein (b).
- g. lagune met zoutwater, doorsneden met kleine dammetjes, schaars begroeid.

Slotopmerking:

De invasie van Kieviten nodigde de Spanjaard uit om het jachtgeweer uit de kast te pakken en in de vroege ochtend en avond op deze vogels te jagen. Wij vonden in de zoutpannen een aangeschoten exemplaar.

De Spaanse jeugd oefent haar schietkust met luchtbuizen. Zij jaagt vooral op kleine zangvogeltjes (bijv. in eigen tuin).

W. Sipma
T. Sipma

